

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ A ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI ŽÁKŮ

školní rok 2025 - 2026

Proč se tím zabýváme

Školní neúspěch není jen o špatných známkách. Může za ním stát slabá motivace, nízké sebevědomí, problémy v rodině nebo zdravotní potíže. Často jde o souhru více faktorů, které je potřeba včas rozpoznat a řešit. Naší prioritou je, aby každý žák dostal šanci uspět – ať už potřebuje podporu v učení, motivaci, nebo jen prostor pro větší sebedůvěru.

Kdo je potenciálně ohrožen

Neúspěch může postihnout různé skupiny dětí:

- děti nastupující do prvních tříd
- žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- žáky s nižší úrovní psychomotorického tempa, schopnostmi a výkonem
- děti cizinců, které teprve získávají češtinu
- žáky po přestupu z jiné školy nebo po přestupu na druhý stupeň
- dlouhodobě nemocné a často chybějící žáky
- děti v náročné rodinné nebo sociální situaci

Jak se neúspěch projevuje

- špatné zvládání pobytu ve škole po nástupu do první třídy – plačtivost, vynucování si pozornosti, školní nezralost, regres
- neprospěch a zhoršení výsledků, náhlý propad v hodnocení, nesourodé hodnocení v souvisejících předmětech
- porušování pravidel
- ztráta motivace
- pocit méněcennosti
- zdravotní obtíže spojené se stresem (bolesti břicha, hlavy, nechutenství)
- špatná docházka – velký počet omluvených hodin
- záškoláctví

Jak pomáháme

- u prvňáčků pomalý rozjezd, zaměření na zažívání úspěchů
- individuální hodnocení s ohledem na zralost a školní připravenost

- preventivní spolupráce s okolními mateřskými školami – adaptace, připravenost, „Škola nanečisto“
- u přestupujících dětí z jiných škol a na druhý stupeň – předávání dosavadní zkušenosti mezi pedagogy
- postupná adaptace na druhý stupeň - přechod žáků již v pátých třídách na budovu druhého stupně (hlavní budovu)
- zabýváme se detailně skladbou dětí v nově formovaných šestých třídách - při přestupu dětí do třídy matematické řešíme pečlivě i vyvážené obsazení nevýběrových tříd
- ponecháváme preventivně delší čas na adaptaci a zařazujeme společné aktivity třídy v adaptačních programech
- sledujeme včas signály a řešíme problémy hned na začátku
- zjišťujeme důvody neúspěchu (osobnostní, sociální, motivační, jiné) rozhovorem s žákem, rodiči a učiteli
- spolupracujeme s třídními učiteli a rodiči, případně s Pedagogicko-psychologickou poradnou Říčany
- vytváříme individuální vzdělávací plány s ohledem na možnosti dítěte ve spolupráci školního psychologa a speciálního pedagoga.
- nabízíme konzultace, doučování (doučování možno i se speciálním pedagogem) a možnost opakovaného přezkoušení, při hodnocení zdůrazňujeme pokroky a silné stránky dítěte
- podporujeme žákovu sebedůvěru a motivaci
- zejména u nejmenších dětí komunikujeme s rodiči, vše vysvětlíme a poradíme, na co se mají zaměřit
- u dětí ve střídavé péči pomáháme sladit požadavky při kombinaci dvou škol nebo s individuálním vyučováním
- i v případě velkého počtu omluvených hodin bez souvislosti se zdravotním stavem žáka, je možné kontaktovat OSPOD

Role učitelů

- znají možnosti a potřeby svých žáků a konzultují je se školním psychologem
- jsou s ohroženými dětmi v pravidelném kontaktu
- spolupracují s rodiči a kolegy
- stanovují jasná a spravedlivá pravidla hodnocení
- aktivně povzbuzují a hledají způsoby, jak dítěti pomoci uspět

Náš postup při potížích žáků

1. Včasná **identifikace žáka** požívajícího školní neúspěch - propady v hodnocení, nesourodé hodnocení, zhoršená docházka, upozornění učitelem,

upozornění třídním učitelem, vyhledání pomoci dětmi nebo rodiči.

Rodiče často nejlépe vědí, jaké je prožívání jejich dětí, proto jsou při zahajovacích třídních schůzkách informováni o možnosti konzultace s psychologem, který je styčným pracovníkem školy při nápravě školní neúspěšnosti žáků.

2. **Odhalení příčin** školního neúspěchu - rozhovor žáka se školním psychologem, zjištění jeho rodinné a sociální situace, jeho motivace, objektivních schopností, zájmů, talentů, přání a cílů.
3. **Plán podpory** – třídní učitel jej připraví ve spolupráci s ŠPP (speciálním pedagogem a psychologem) a ostatními učiteli s ohledem na zjištěné skutečnosti a možnosti žáka.
4. **Odborná pomoc** – pokud se situace nezlepšuje, doporučujeme rodičům odborné vyšetření (PPP) a nastavujeme podpůrná opatření (např. asistenta pedagoga).
5. **Spolupráce s rodiči** – Rodiče pravidelně informujeme o situaci žáka a podporujeme jejich zapojení do domácí přípravy. Motivujeme je k adekvátní podpoře svých dětí případně k revizi motivačních aspektů a společných cílů.

Na co se zaměřujeme

- zjištění skutečných možností, aktuálního stavu a sociální situace dítěte
- zjištění zdrojů motivace, přání, plánů a cílů dítěte
- rozlišení vnitřních a vnějších zdrojů školního neúspěchu, (příp. diagnostika PPP)
- obeznámení třídního učitele, kolegů v rámci školního poradenského pracoviště (ŠPP) a rodičů s možnostmi a situací dítěte
- volba vhodných opatření k nápravě nebo zmírnění neúspěchu ve spolupráci členů ŠPP a příslušných učitelů
- seznámení dítěte s navrženým plánem a dílčími postupy, motivačními milníky, ujištění o podmiňované podpoře v jeho úsilí
- přiměřené nároky – oceňujeme každý pokrok
- podporu aktivity a vlastních názorů dětí
- rozvoj empatie a zdravých vztahů mezi žáky
- prevenci stresu a posměchu ve třídním kolektivu

Koordinace péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- **Plán pedagogické podpory** – krátkodobá či dlouhodobá podpora dle skutečných potřeb dítěte
- **Individuální vzdělávací plán** – na základě doporučení poradny, interní porady a poradě s rodiči.

- **Pedagogická intervence / speciální péče** – doučování pod vedením speciálního pedagoga a jeho pravidelné konzultace s rodiči
- **Asistent pedagoga** – jako podpůrná osoba při výuce
- **Doporučení poradny** – řídíme se jím při výuce i hodnocení

Naším cílem je, aby se žádné dítě necítilo ve škole ztracené. Pokud se i přes veškerou snahu nepodaří situaci zlepšit, zvažujeme opakování ročníku nebo přestup do specializovanějších školských zařízení jako poslední možnost.

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

Při identifikaci dítěte ohroženého školním neúspěchem kontaktujte školního psychologa, který následně seznámí další členy ŠPP a společně vytváří opatření ve smyslu této strategie.

Martin Říha - školní psycholog, vedoucí ŠPP

martin.riha@g.zs-ricany.cz,

tel.: 704 233 958

Adam Kobr - prevence sociálně-patologických jevů

Dana Horálková - speciální pedagog a výchovný poradce pro I. stupeň

Jolana Grimová - výchovný poradce pro II. stupeň

Jana Helebrantová - zástupce ředitele pro II. stupeň

Lada Kubásková - zástupce ředitele pro I. stupeň

Pavel Bednář - ředitel školy

Říčany, 24.9.2025